

Příprava palivového dříví: Zásady správné práce s motorovou pilou a štípací sekerou

25.8.2026 - | Phoenix Communication

Příprava palivového dřeva patří k pracím, které se vyplatí dobře naplánovat. Správná technika šetří čas i síly a zároveň pomáhá připravit polena tak, aby mohla dobře vysychat. Jaké jsou hlavní zásady práce s motorovou pilou a štípací sekerou a na co nezapomenout před prvním řezem?

Než pila poprvé zabere

Před začátkem práce se vyplatí věnovat několik minut samotné pile. Řetěz by měl být ostrý a správně napnutý a jeho napnutí je dobré kontrolovat před každým použitím. Správně napnutý řetěz přiléhá ke spodní straně vodící lišty, ale po uvolnění brzdy jej lze po liště snadno posouvat. Napnutí se nikdy neupravuje při spuštěném motoru a při manipulaci s řetězem je nezbytné používat ochranné rukavice. Pokud si chcete přípravu dřeva co nejvíce usnadnit, vyberte si pilu vybavenou rychlonapínáním řetězu. Například akumulátorová STIHL MSA 60 C-B umožňuje řetěz napnout pomocí nastavovacího kolečka bez použití náradí. Odpadá tak práce s klíčem a klasickým napínacím šroubem. Napnutí řetězu je ale i u tohoto systému potřeba před prací a během používání kontrolovat. Pokud dáváte přednost benzínu, je v nabídce třeba výkonnější STIHL MS 231 C-BE, která je vybavena stejným systémem rychlonapínání a hodí se zejména na přípravu většího množství palivového dříví.

Stejně důležité je pracovní místo. Kulatina se před řezáním musí zajistit proti odvalení. Pokud leží přímo na zemi, je potřeba dát pozor, aby se řetěz nedostal do kontaktu se zemí – i krátký dotyk může ostří řetězu rychle otupit. Praktickou alternativou je stabilní podložka nebo koza na řezání dřeva, která poleno drží nad zemí a současně umožňuje pohodlnější pracovní polohu.

*„U delšího kmene lze využít jednoduchý trik. Řezy si předem rozměřit a označit. Při práci na zemi je vhodné neprořezávat kmen napoprvé úplně, ale nejprve jej na označených místech naříznout přibližně do tří čtvrtin. Poté se kmen otočí, znovu zajistí proti pohybu a řezy se dokončí z opačné strany. Řetěz tak zůstává dál od země, říká **Martin Kalina**, zkušený sportovní dřevorubec, vítěz MČR Stihl Timbersports.*

Ochranné vybavení není jen pro profesionály

Motorová pila vyžaduje maximální respekt k bezpečnosti i při pár hodinách práce na zahradě. K základnímu vybavení patří ochrana zraku a sluchu, pracovní rukavice, vhodná pevná obuv a kalhoty s ochranou proti proříznutí; podle charakteru práce také ochranná přilba. Osobní ochranné prostředky je vhodné používat podle návodu konkrétního stroje i při příležitostném řezání palivového dřeva.

Nyní přichází ke slovu sekera

Dřevo nařezané na polínka je zpravidla nutné ještě naštípat na drobnější kusy. Můžete sáhnout po klasické štípací seceře, jakou je například STIHL AX 28 CS.

Stabilně uložený kus lze štípací sekerou dál rozdělit ve směru vláken, přičemž případnou již existující trhlinu je vhodné využít. Klínovitá hlava štípací sekery je právě pro štípání kratších polen konstruovaná a u vhodného dřeva zpravidla stačí k rozštípnutí několik dobře vedených úderů.

Se štípací sekerou lze rozštípat vhodný druh dřeva o průměru až 50 cm. U silnějších nebo houževnatějších kusů se vyplatí mít po ruce štípací klín. Zvlášť u delších polen je dobré dřevo nejprve pevně zajistit, aby se při práci neposouvalo, a potom ho klínem postupně rozdělovat. U některých štípacích seker nebo kladiv je možné k zatloukání klínu využít i zadní část hlavy, vždy ale záleží na tom, k čemu je konkrétní nástroj určený. Pokud narazíte na hodně sukovitý kus, který se štípání vytrvale brání, není potřeba s ním zbytečně bojovat – často je jednodušší vzít na pomoc motorovou pilu. Menší kusy se samozřejmě nejen snadněji skládají a přenášejí, ale hlavně rychleji vysychají, takže budou dřív připravené naotop.

Myslete už při řezání na sušení

Přípravou polen práce nekončí. Čerstvě nařezané dřevo potřebuje před použitím dostatek času na vyschnutí. Jako jednoduché pravidlo lze počítat přibližně se dvěma lety, skutečná doba ale závisí na druhu dřeva, velikosti polen i podmínkách skladování. Dobře rozštípané a vzdušně uložené měkké dřevo, například smrk nebo borovice, může vyschnout přibližně za 6 až 12 měsíců, bříza či javor zhruba za 12 až 18 měsíců a buk přibližně za 18 až 24 měsíců. U dubu může být potřeba počítat dokonce s 24 až 36 měsíci.

Polena je vhodné ukládat tak, aby mezi nimi mohl proudit vzduch. Dřevo nemá ležet přímo na zemi a mělo by být chráněné před deštěm, ale nikoli uzavřené v prostoru bez větrání. Vhodný je proto vzdušný přístřešek nebo dřevník. Jednoduchým pomocníkem je také vlhkoměr na dřevo, díky němuž lze před začátkem topné sezony ověřit, zda už zásoba dostatečně vyschla.

Pila, sekera a čas tvoří při přípravě palivového dřeva neoddělitelnou trojici. Motorová pila rychle zvládne nařezání kulatiny na polínka o správné délce, klasickou štípací sekeru použijeme na rozsekání polínek na drobnější kusy, ale ani bez správného skladování umožňujícího důkladné proschnutí palivového dříví bychom se k příjemné atmosféře klidného večera s jemně praskajícím dřívím v krbu či kamnech nedopracovali.

<https://www.phoenixcom.cz/press/priprava-palivoveho-drivi-zasady-spravne-prace-s-motorovou-pilou-a-stipaci-sekerou>